

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Освітня програма	31093 Біологія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	091 Біологія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

29.03.2023 р.

Справа № 0233/АС-23

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 09 "Біологія" у складі:

Северинівська Олена Вікторівна – головуючий,

Бедункова Ольга Олександрівна,

Бумейстер Валентина Іванівна,

Галкін Олександр Юрійович,

Клімкіна Ірина Іванівна,

Колісник Ярина Іванівна,

Молодченкова Ольга Олегівна,

Поручинський Андрій Іванович,

за участі запрошених осіб:

Іванців Оксана Ярославівна – керівник експертної групи,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	31093
Назва ОП	Біологія
Галузь знань	09 Біологія
Спеціальність	091 Біологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 8, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Мета та зміст ОП узгоджується із місією та стратегією Університету.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

ОП відображає результати співпраці з роботодавцями, здобувачами вищої освіти та академічною спільнотою.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Унікальність ОП орієнтована на здобуття навичок самостійного та командного виконання здобувачами вищої освіти експериментальних досліджень з відпрацюванням методології закладання і проведення науково-дослідницьких робіт з морфології та фізіології рослин, систематики, елементів технології вирощування садівного матеріалу на полігоні Агробіостанції УДПУ.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ОП «Біологія» дозволяє досягти результатів навчання, що визначені стандартом вищої освіти за спеціальністю 091 Біологія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (затверджений Наказом Міністерства освіти і науки №1457 від 21.11.2019 р.).

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг кредитів ЄКТС у навчальному плані 2022 року складає 240 кредитів, з них обов'язкових дисциплін 180, а вибіркових – 60 кредитів ЄКТС, що відповідно складає 75 % та 25 % від загального обсягу ОП. Обсяг безпосередньої практичної підготовки становить 24 кр. (10%). Обсяг ОП та навчальний план денної та заочної форми навчання відповідають усім вимогам законодавства щодо навчального навантаження для підготовки бакалавра та відповідному стандарту вищої освіти.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Освітні компоненти підпорядковані логіці навчання та загалом дозволяють досягти цілей і програмних результатів навчання. Проте, згідно з матрицею відповідності ПНР освітнім компонентам в освітньо-професійній програмі, ОК 27 «Мікробіологія, вірусологія та імунологія» має некоректну назву, тому що не передбачає надбання ПРН 16 «Знати будову та функції імунної системи, клітинні та молекулярні механізми імунних реакцій, їх регуляцію, генетичний контроль; види імунітету та методи оцінки імунного статусу організму» (стор. 18 і 22 ОПП). Рекомендуємо також привести у відповідність ПНР 25 до наведеної унікальності освітньої програми. Погоджуємось із зауваженням ЕГ стосовно ФК 11-13 і рекомендуємо уникати їхнього дублювання із загальними компетентностями і сформулювати їх з урахуванням фахової складової і у відповідності до спеціальності 091 Біологія.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП Біологія відповідає предметній області спеціальності 091 Біологія, що регламентується Стандартом вищої освіти відповідної спеціальності.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Формування індивідуальної освітньої траєкторії реалізується через право здобувачів вищої освіти на вибір навчальних дисциплін; самостійний вибір місця проходження практики, вибір тем курсових та кваліфікаційних робіт; використання дистанційних навчальних технологій, академічну мобільність. Крім того, здобувачі мають можливість вибору наукового керівника при написанні кваліфікаційної роботи, а також при виборі наукових гуртків. ЕГ встановила, здобувачі вільно володіють процедурою вибору дисциплін.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Навчальні практики проходять на базі агробіостанції УДПУ, Національного дендрологічного парку «Софіївка» та в польових умовах; камеральна обробка – в лабораторіях УДПУ. Виробнича практика проходить в установах та на підприємствах м. Умані, що засвідчено відповідними договорами, що надані ЗВО на запит ЕГ (Акціонерне товариство « Вітаміни», Національний дендрологічний парк «Софіївка», Уманський тепличний комбінат тощо). Все це підтверджено здобувачами та роботодавцями під час інтерв'ювання ЕГ. А також звітами й щоденниками практики, що надані на запит ЕГ. Крім того, ЕГ підтверджує задоволеність практиками та ефективністю їх проведення здобувачами під час онлайн-зустрічі.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

ЕГ засвідчує, що поряд із професійними компетентностями ОП надає можливість розвивати здобувачам соціальні навички, набуття яких здійснюється через ЗК1, ЗК2, ЗК5, ЗК6, ЗК9, ЗК10, ФК12, ФК13 та ПРН4, ПРН7, ПРН22, ПРН23. Формування вище вказаного забезпечується ОК 1, ОК 02, ОК 03, ОК 04, ОК 13, ОК 33 та ін. Крім того, здобувачі ОП систематично беруть участь у заходах, що проводяться на факультеті та у ЗВО (конференціях, семінарах, круглих столах, волонтерських акціях, конкурсах). ЕГ підтверджує задоволеність здобувачів стосовно формуванням та розвитком відповідного рівня соціальних навичок, які є необхідними у їхній подальшій професійній діяльності.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

На момент проведення акредитаційної експертизи відповідний професійний стандарт відсутній.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Середнє тижневе аудиторне навантаження здобувачів за ОП становить 28 годин. До загального обсягу ОК входять лекції, лабораторні, практичні і семінарські заняття та самостійна робота. Усі форми навчальної роботи регламентується навчальним планом. У навчальному плані ОП серед загального обсягу підготовки бакалаврів 86% теоретичне навчання, 10% – практична підготовка, 1% – виконання курсових робіт та 3% – підготовка та захист кваліфікаційних робіт. Теоретичне навчання становить 207 кредитів ЄКТС, з них 3152 (51%) аудиторних та 3058 (49%) годин самостійної роботи. Фактичне навантаження здобувачів є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

За ОП, що акредитується, підготовка здобувачів за дуальною формою освіти не здійснюється.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому до Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, в цілому є чіткими та зрозумілими, щорічно оновлюються та не містять дискримінаційних положень. Існує позитивна практика онлайн-консультації для вступників.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Правила прийому відповідають загальним вимогам, визначеним законодавством, враховують особливості самої освітньої програми та не містять дискримінаційних норм.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ЗВО показує наявність чітких та зрозумілих правил і можливостей визнання результатів навчання, що отримані в інших закладах освіти. ГЕ підтверджує, що здобувачі освіти ознайомлені з ними. Проте, прикладів такого визнання результатів навчання, що отримані в інших ЗВО здобувачами ОП не встановлено.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Нормативно-правова база щодо можливостей визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, в ЗВО розроблена, проте фактів їх застосування не надається.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Освітній процес на ОП здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу». За ОП застосовуються методи, які сприяють досягненню ПРН. НПП самостійно визначають методи навчання в залежності від змісту та особливостей освітніх компонент, використовуючи диференційований та особистісно орієнтований підходи; ними застосовуються: проблемні лекції, лекції-залучення, лекції-диспут, лекції-прес-конференції, навчальна дискусія, тренінги, ситуаційні задачі, асоціативні технології; а також інтерактивні вправи: аналіз помилок, аудіовізуальний метод навчання, «мозковий штурм», ділова (рольова) гра, «займи позицію», робота в групах, коментування. В ЗВО дистанційне навчання проводиться згідно «Положення про дистанційне навчання», використовуються платформа Moodle. Крім того, під час воєнного стану передбачає використання дистанційних платформ Google-meet та Zoom із забезпеченням можливість проведення як синхронного, так і асинхронного навчання. Освітній процес у ЗВО побудований з урахуванням принципу академічної свободи, який є пріоритетним та спрямованим на студентоцентрований підхід.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Робочі програми та силабуси ОК розміщені на вебсайті кафедри та в інформаційно-освітньому середовищі Moodle. ЕГ свідчить про задоволеність здобувачів щодо забезпеченням доведення до їхнього відома критеріїв оцінювання знань, умінь і навичок з ОК та розподілом балів за кожен вид роботи.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

ЗВО забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП Біологія шляхом залучення здобувачів до участі у наукових гуртках («Історія біології у персоналіях», «Біологія мікроорганізмів», «Овочівництво: сучасний погляд та інновації»). Результати дослідницької роботи в гуртку активно використовуються здобувачами під час виконання курсового проекту, написання наукових праць. Тематика кваліфікаційних робіт визначається з урахуванням актуальних проблем у галузі освіти, біології та екології. Результати досліджень здобувачів ОП апробовані і надруковані у збірниках та метеріалах конференцій: «Природничі науки і освіта», Всеукраїнська Інтернет-конференція «Природничі науки в системі освіти», що проводяться на факультеті та в інших ЗВО. Здобувачі мають можливість проводити дослідження на базі багатьох наукових лабораторій, таких як Наукова лабораторія з проблем оптимізації родючості ґрунту, Музей зоології імені М. Ф. Ковалю, Гербарій Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, Агробіостанція УДПУ імені Павла Тичини, Національний дендрологічний парк «Софіївка» НАН України. Підтвердженням такої співпраці є те, що за результатами діяльності лабораторії мікробіології, біотехнології та генетики представлено результати досліджень щодо застосування знань з генетики бактерій в системі галузі біотехнології сільськогосподарських культур та перспективи використання біологічних препаратів у посівах зернобобових культур за участі у конференції «Природничі науки в системі освіти». Здобувачі освіти ОП Біологія входять до складу Студентського наукового товариства природничо-географічного факультету. ЕГ під час зустрічі з роботодавцями з'ясували, що діє активна співпраця із ЗВО.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

ЕГ підтверджує, що зміст ОК обговорюється та затверджується до початку навчального року на засіданні кафедри та науково-методичної комісії факультету з внесенням змін, які пропонуються гарантом ОП та НПП.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Здобувачам постійно доводиться до відома інформація про міжнародну академічну мобільність. НПП залучається до міжнародних стажувань. Відбуваються гостьові онлайн лекції польських колег та професіоналів-практиків, роботодавців та експертів до аудиторних занять при реалізації ОП. Двоє студентів, що навчаються за ОП, очікують результатів конкурсного відбору в Літню школу полоністики та Міждисциплінарну літню школу (Польща, Університет імені Адама Міцкевича в палацовому комплексі Дембіна).

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Висновок ЕГ та аналіз внутрішніх нормативних документів УДПУ імені Павла Тичини свідчить про наявні дієві механізми, які регулюють питання організації та проведення контрольних заходів, визначення критеріїв оцінювання здобувачів, процедур оскарження результатів здачі контролю та дотримання принципів академічної доброчесності. Результати анкетування здобувачів вищої освіти свідчать, що вони знайомі з формами контрольних заходів та чітко розуміють критерії оцінювання навчальних досягнень.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Порядок проведення атестації здобувачів освіти Університету відповідає Стандарту вищої освіти за спеціальністю 091 Біологія для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Атестація випускників ОП Біологія здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи, яка не містить академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації, апробується на засіданнях кафедри, наукових конференціях. У 2022 р. в зв'язку з введенням воєнного стану та на

підставі наказу від 29.03.2022 р. №389 о/д «Про затвердження змін до розділу «Випускна атестація», атестація здійснювалася у формі кваліфікаційного екзамену, що не суперечить чинному стандарту вищої освіти за спеціальністю 091 «Біологія».

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедура врегулювання порядку повторного проходження підсумкового контролю в Університеті здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини» та «Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в УДПУ імені Павла Тичини». Процедура оскарження результатів містить звернення до деканату факультету з відповідною апеляційною заявою, що реєструється у журналі реєстрації апеляцій і є підставою для створення апеляційної комісії (декан факультету, заступник декана, завідувач кафедри та викладач за яким закріплена відповідна ОК, представник органу студентського самоврядування факультету). Апеляція розглядається не пізніше наступного дня після її подання. Здобувачі вищої освіти в анкетах опитування зазначають, що ознайомлені з порядком оскарження процедури результатів проведення контрольних заходів. Випадків оскарження результатів контрольних заходів за ОП Біологія немає.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

ЗВО має чітку і зрозумілу політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми, яка зафіксована у відповідних документах, що знаходяться у вільному доступі («Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату», Кодекс академічної доброчесності, «Етичний кодекс науково-педагогічних та педагогічних працівників», «Рекомендації щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах». Анкетування здобувачів доводить їхню обізнаність щодо процедур дотримання академічної доброчесності. Фактів порушення академічної доброчесності з боку НПП та здобувачів ОП Біологія не виявлено.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Згідно з даними звіту СО та інформації ЕГ про результати зустрічі з НПП, в цілому підтверджується відповідність академічної та/або професійної кваліфікації викладачів, які забезпечують реалізацію освітніх компонентів ОП.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Процедура конкурсного добору здійснюється прозоро. Оголошення про конкурс розміщується на сайті університету. При доборі НПП на роботу враховується наявність стажу роботи за фахом та кількість публікацій у фахових виданнях. В УДПУ діє «Положення про систему рейтингової оцінки діяльності науково-педагогічних працівників Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (Нова редакція)», здійснюється щорічний моніторинг рівня професіоналізму НПП, за результатами якого визначається рейтинг викладачів та структурних підрозділів, що є позитивною практикою. Результати рейтингів є в вільному доступі на сайті університету.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

В ЗВО за ОП Біологія існує практика залучення професіоналів-практиків до освітнього процесу шляхом висвітлення ними окремих тем навчальних дисциплін, профосвіти з демонстрацією сучасних тенденцій розвитку галузі, консультування здобувачів на базах практики, висвітлення специфіки діяльності фахівців біологів в різних сферах, залучення до захисту кваліфікаційних робіт.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

ЗВО залучає до проведення аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі та представників роботодавців, з таких біологічних спрямувань як фізіологія рослин, мікробіологія, генетика, селекція, органічне рослинництво тощо.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

У ЗВО функціонує «Науково-методичний центр професійного розвитку викладачів», в якому постійно відбуваються семінари: «Школа професійного зростання молодого викладача» та організуються науково-методичні семінари для досвідчених викладачів і завідувачів кафедр. Викладачі можуть обирати різні форми підвищення кваліфікації і ЗВО надає їм максимальну свободу вибору та покриває частину витрат на стажування.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

В УДПУ імені Павла Тичини існує система заходів стимулювання розвитку викладацької майстерності науково-педагогічних працівників. Так, ЗВО передбачає матеріальні та моральні заохочення викладачів, які мають високі показники у навчальній, науковій, виховній роботі та винахідницькій діяльності з отриманням ліцензій і патентів, опублікування статей у виданнях, що цитуються у наукометричних базах Scopus, Web of Science (25% посадового окладу кожному співавтовру); організація науково-практичних конференцій, олімпіад, культурно-масових заходів різного рівня; перемога у конкурсі на кращий підручник, монографію (в межах 800-2000 грн.), підготовка та успішне проведення ліцензійної та акредитаційної експертизи спеціальностей (50% посадового окладу), активна участь у профорієнтаційній роботі з абітурієнтами, робота у приймальній комісії, сумлінна праця та зразкове виконання посадових обов'язків тощо.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Фінансове, матеріально-технічне забезпечення є достатнім для реалізації ОПП. Університет має достатньо розвинену базу інфраструктурних об'єктів навчально-наукового процесу, дозвілля та побуту, агробіостанцію. Бібліотечний фонд забезпечений літературою для реалізації ОП Біологія. Надається відкритий доступ до наукометричних баз даних Scopus та Web of Science та ресурсів порталу Springerlink. За останні чотири роки відбулося оновлення лабораторної бази. Проте, студенти бажають покращення деякої матеріально-технічної бази, а саме збільшити кількість новітніх мікроскопів.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

Загалом відповідає вимогам до змісту підкритерію.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів освіти. В університеті є психолог, і у разі виникнення проблем у сфері життєдіяльності, зокрема психічного здоров'я здобувачі освіти та викладачі можуть отримувати кваліфіковану допомогу. Практичним психологом Центру культури і дозвілля «Гаудеамус» розроблений журнал «STUDWAY STULE» для ефективної організації власного життєвого простору та формування позитивного образу студентського життя.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

В ЗВО освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку забезпечують наступні підрозділи: інформаційно-обчислювальний центр, навчально-методичний відділ, електронна бібліотека. Діє центр психологічного діагностування та тренінгових технологій «Інсайт» та студентська соціально-психологічна служба. Здобувачі мають можливість отримувати необхідну підтримку у разі потреби від ради студентського самоврядування, робота якого регламентується «Положенням про раду студентського самоврядування в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини». Є можливість надати рекомендації стосовно покращення надання освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки під час індивідуальної бесіди з

адміністрацією, викладачами, представниками студентського самоврядування та під час проведення систематичних анкетувань відділом якості освіти, ліцензування та акредитації керівництвом кафедри.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Для осіб з особливими освітніми потребами в університеті створено «Положення про команду психолого-педагогічного супроводу з особливими освітніми потребами. Сайт електронної бібліотеки та офіційний веб-сайт УДПУ побудований таким чином, щоб було зручно користуватися людям з порушенням зору. В ЗВО всі структурні підрозділи мають таблички з Шрифтом Брайля. Для осіб з інвалідністю є можливість безперешкодного доступу до навчальних приміщень, наявні пандуси. Кабінет інклюзії комп'ютерами не облаштований, у разі потреби особам з інвалідністю мають надати необхідні умови для навчання, або студент може скористатися власним ноутбуком. Закуплені спеціалізовані парти для студентів з порушеннями опорно-рухового апарату. Здобувачів з особливими освітніми потребами, що навчаються на цій ОП не має. При демонстрації матеріально-технічної бази експертній групі було представлено кімнату в гуртожитку, де студенти, які мають дітей можуть залишити дитину з педагогом. У корпусі університету є кімната з усім необхідним для студенток з малими дітьми. Все це створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

На офіційному веб-сайті та в університеті є скриньки довіри. В УДПУ наявні чіткі та зрозумілі процедури вирішення конфліктних ситуацій, які регулюються «Положенням про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією) в УДПУ імені Павла Тичини», також в ЗВО діє комісія з врегулювання конфліктних ситуацій. Антикорупційна діяльність регулюється наказом про виконання вимог законодавства про протидію корупції, пам'яткою щодо попередження профілактики корупційних правопорушень та положенням з оцінки корупційних ризиків. На ОП звернень стосовно конфліктних ситуацій, зокрема, пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією не виявлено.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Загалом відповідає змісту підкритеріїв. В УДПУ імені Павла Тичини діють процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП, вживаються заходи з формування корпоративної культури якості освітнього середовища. Залучення роботодавців і партнерство з ними відбуваються на регулярній основі.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

За висновком ЕГ в Університеті діє студентоцентричний підхід до навчання, що підтверджується присутністю здобувачів на засіданнях кафедри та врахуванням пропозицій стосовно забезпечення якості ОП, положенням про участь студентів у забезпеченні якості вищої освіти в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини. Органи студентського самоврядування беруть участь у спільних засіданнях з адміністрацією факультету, гарантом, групою забезпечення та викладачами.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Роботодавці активно беруть участь в процедурах забезпечення якості ОП, щоб отримати спеціалістів для власної установи та регулярно проводять лекції.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

Створена публічна сторінка Асоціацією випускників УДПУ у Facebook. Для здобувачів на сайті є інформація про можливі місця для працевлаштування.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми і базується, в основному, на опрацюванні і врахуванні результатів анкетування.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Зауваження та пропозиції сформульовані під час попередньої акредитації враховані наступним чином: - оновлено ряд положень УДПУ; - проведено роз'яснення щодо порядку визнання результатів навчання здобувачів, отриманих у неформальній освіті; що регламентується «Порядком визнання результатів неформального та/або інформального навчання в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини»; - розроблено більш гнучку процедуру вибору дисциплін та забезпечено належне інформування здобувачів вищої освіти про зміст і обсяг вивчення вибіркового дисциплін; - заключено госпдоговірні науково-дослідні теми «Організаційно-економічні основи розробки технології вирощування високоякісної продукції садівництва», «Дослідження флори, фауни та їх оселищ ТОВ «Центр практичної екології»; - оновлено лабораторне обладнання кафедри; - проводяться регулярні анкетування серед здобувачів для забезпечення якості ОП та оприлюднюються результати на сайті кафедри; - здобувачі беруть участь у засіданнях кафедри; - під час онлайн-зустрічей ЕГ з'ясувала, що виконується системна робота із принципів академічної доброчесності її популяризації та роз'яснення методів оскарження контрольних заходів, серед усіх учасників освітнього процесу; - підвищено рівень публікаційної активності науково-педагогічних працівників; - науково-педагогічні працівники залучаються до міжнародного стажування; - концепція академічної мобільності здобувачів вищої освіти забезпечується залученістю здобувачів, що навчаються за ОП до конкурсного відбору у літніх школах Польщі; - оприлюднено навчально-методичне забезпечення дисциплін; - переглянуто формулювання унікальності ОП. Не враховано: - кабінет інклюзивної освіти не облаштований комп'ютерами, проте є можливість підключити власний ноутбук; - не налагоджено чіткого механізму збирання та аналізу кар'єрного шляху випускників.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Усі учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП. В Університеті відповідальність між структурними підрозділами відбувається залученням усіх підрозділів та членів університетської спільноти до забезпечення якості освіти.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Документи, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу розміщені на офіційному веб-сайті та є доступними, чіткими й зрозумілими для всіх учасників освітнього процесу

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

На офіційному вебсайті є можливість стейкхолдерам надати пропозиції та зауваження стосовно ОП. Проєкт ОП оприлюднюється на офіційному вебсайті не пізніше, ніж за місяць до затвердження освітньої програми та змін до неї.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Найважливіша практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Гаранту при модернізації ОП у 2023/2024 н.р. усунути невідповідність між фактичними та анонсованими відомостями щодо основного фокусу та особливості (унікальності) освітньої програми.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Гаранту при модернізації ОП у 2023/2024 н.р.: - врахувати зауваження ЕГ стосовно ПНР 16 і ОК 27; - привести у відповідність ПНР 25 до наведеної унікальності освітньої програми; - рекомендуємо уникати дублювання ФК 11-13 із загальними компетентностями і сформулювати їх з урахуванням фахової складової і у відповідності до спеціальності 091 Біологія.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Гаранту та НППП рекомендується розглянути можливості внутрішньої та зовнішньої академічної мобільності для здобувачів вищої освіти за ОП Біологія та мотивувати студентів до використання таких можливостей.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Врахувати рекомендації ЕГ щодо активізації використання функціоналу інформаційно-освітнього середовища Moodle (оцінювання, тестування, журнал оцінок, вибір ОК) та запровадити його використання для контролю поточної і підсумкової успішності здобувачів вищої освіти. До початку 2023-2024 навчального року доопрацювати список рекомендованої літератури в робочих програмах з урахуванням останніх світових досягнень в колі біологічних наук.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Керівництву університету з 1 вересня 2023 року запровадити практику розміщення кваліфікаційних робіт випускників до репозитарію бібліотеки УДПУ імені Павла Тичини.

Критерій 6. Людські ресурси

Рекомендується збільшувати кількість публікацій наукових статей у виданнях, що цитуються у наукометричних базах, науково-педагогічними працівниками саме за тематиками ОК, що викладаються.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

ЗВО продовжувати покращувати матеріально-технічне забезпечення за ОП Біологія.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Протягом 2023-2024 навчального року декану налагодити проведення моніторингу працевлаштування та кар'єрного шляху випускників освітньої програми. Продовжити вдосконалення системи ВЗЯО.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Гаранту до початку роботи приймальної комісії поточного навчального року врахувати рекомендації ЕГ щодо усунення невідповідностей стосовно інформації про терміни навчання в ОП та профорієнтаційному буклеті. ЗВО зберігати на сайті інформацію стосовно проєктів ОП та отриманих зауважень й пропозицій заінтересованих сторін.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

СЕВЕРИНОВСЬКА ОЛЕНА ВІКТОРІВНА